

Výskyt a antibiotická rezistencia *Escherichia coli* v mlieku dojníc Prevalence and antibiotic resistance of *Escherichia coli* in cow milk

Tvarožková, K.^{1*}, Tančin, V.^{1,2}, Gancárová, B.¹, Árvayová, M.³, Vašíček, D.³, Černek, L.³

¹Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, FAPZ, Ústav chovu zvierat, Slovenská republika

²NPPC, Výskumný ústav živočíšnej výroby Nitra, Slovenská republika

³VETWELL s.r.o. Lužianky

Úvod

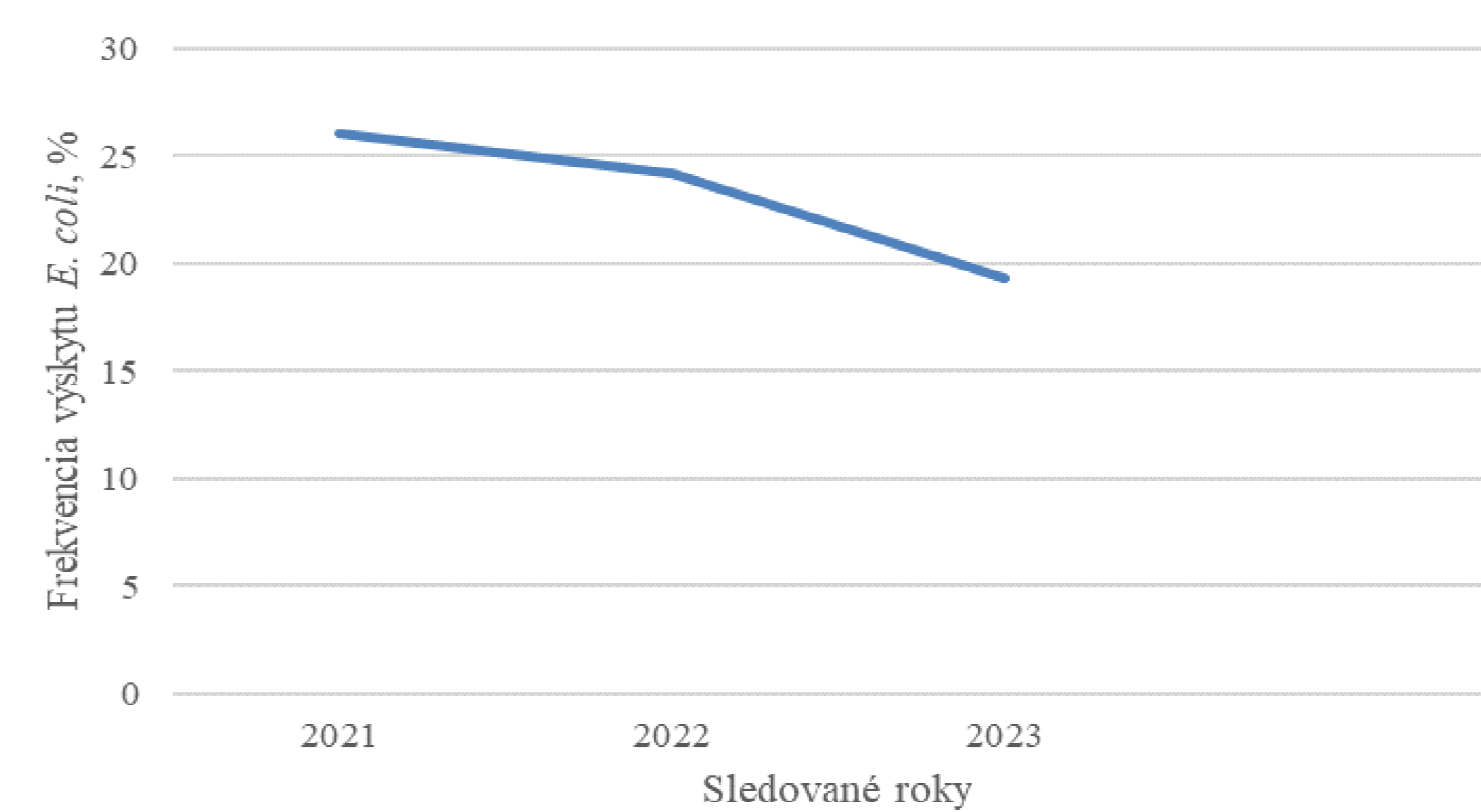
Medzi celosvetovo najrozšírenejším ochorením mliečnej žľazy dojníc patrí intramamárna infekcia. Toto ochorenie má negatívny ekonomický vplyv, taktiež negatívne ovplyvňuje úžitkovosť a aj kvalitatívne zloženie mlieka, welfare zvierat a v neposlední rade aj bezpečnosť vyrábaných mliečnych produktov (Smistad et al., 2023). Intramamárna infekcia je spôsobená predovšetkým baktériami (Holko a kol., 2019), preto je jedným z hlavných dôvodov aplikovania antibiotickej liečby (Duse et al., 2021). Cieľom štúdie bolo zhodnotiť výskyt *E. coli* ako jedného z častých pôvodcov intramamárnej infekcie mliečnej žľazy dojníc a zhodnotiť jeho rezistenciu voči vybraným antibiotikám v podmienkach slovenskej chovateľskej praxe.

Materiál a Metodika

Celkovo bolo odobratých 1063 vzoriek mlieka. Každá vzorka mlieka (10 µl) bola kultivovaná aeróbne pri teplote 37 °C počas 24 h na krvnom agare (MkB Test a.s. Rosina. SR). Bakteriálne kolónie sa prvotne identifikovali podľa morfológie, hemolýzy, aktivity katalázy, hydrolýzy eskulínu, farbenia podľa Grama a cytochrómoxidázy C (Bactident Oxidase. Merck) a následne boli identifikované prístrojom MALDI-TOF MS (Bruker Daltonics. Bremen. Germany) (Tvarožková et al., 2021). *E. coli* bola testovaná na určenie rezistencie voči vybraným 19 antibiotikám (Tabuľka 1). Antibiotická rezistencia izolátov *E. coli* voči antibiotikám bola stanovená štandardnou diskovou difúznou metódou (CLSI, 2018). Hodnoty inhibičných zón boli vyhodnotené (citlivé, stredné a rezistentné) podľa CLSI a EUCAST.

Výsledky

Výskyt *E. coli* sa pohyboval na úrovni od 26,01 % v roku 2021 s mierne klesajúcim trendom 24,22 % v roku 2022 a v poslednom roku 2023 bol výskyt *E. coli* najnižší a to na úrovni 19,32 %. *E. coli* vykazovala značne vysokú rezistenciu takmer voči všetkým testovaným antibiotikám. Ako najúčinnejšie antibiotikum sa ukázal marbofloxacín (Tabuľka 1).

Graf 1: Výskyt *E. coli* počas sledovaných rokov 2021-2023

Tabuľka 1: Antibiotická rezistencia *E. coli* v rokoch 2021-2023 (%)

<i>Escherichia coli</i>						
Roky	2021		2022		2023	
Antibiotiká	n	%	n	%	n	%
Amoxicilín/kyselina klavulánová	134	73,1	78	84,6	74	94,6
Ampicilín	91	100	65	100	28	100
Streptomycín	100	100	75	100	68	100
Neomycín	40	100	NT	NT	NT	NT
Kloxacilín	41	100	45	100	24	87,5
Marbofloxacín	133	0	68	5,9	71	0
Cefquinome	66	9,1	64	4,7	2	50,0
Nafpenzal	14	100	9	100	NT	NT
Penicilín	119	100	NT	NT	NT	NT
Cefalexín	121	100	52	83,8	74	100
Kanamycín	124	100	57	100	72	100
Rifaximin	113	100	65	100	72	100
Novobiocín	11	100	NT	NT	NT	NT
Cefoperazone	NT	NT	8	12,5	38	44,7
Linkomycín	35	100	NT	NT	NT	NT
Tetracyklín	115	73,9	74	86,5	71	100,0
Cefapirín	NT	NT	10	100	NT	NT
Ceftiofur	141	35,5	26	61,5	73	60,3
Linkomycín/neomycín	85	100	65	100	73	100

Záver

Pre účinnú liečbu a zamedzenie zvyšovania antibiotickej rezistencie je potrebná diagnostika pôvodcu intramamárnej infekcie a testovanie antibiotickej citlivosti pri každej aplikácii terapie.

PodĎakovanie:

Táto publikácia bola podporená projektom "APVV-18-0121".

